

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4212/2019
15.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујицића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиље Републике Србије, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, коју заступа Државно правобранилаштво, против туженог СЗТР „Жито“ из Ченеја, чији је оснивач АА, кога заступа пуномоћник Зоран Рибаров, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1929/19 од 18.06.2019. године, која је исправљена решењем истог суда Гж 1929/19 од 11.07.2019. године, у седници већа од 15.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1929/19 од 18.06.2019. године, која је исправљена решењем истог суда Гж 1929/19 од 11.07.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сенти П 231/2017 од 14.03.2018. године, која је исправљена решењем истог суда П 231/2017 од 03.01.2019. године, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да на име накнаде за бесправно коришћење пољопривредног земљишта у државној својини у економској години 2012. и 2013. исплати динарску противвредност 17.728 евра обрачунату по средњем курсу НБС на дан плаћања са припадајућом законском затезном каматом рачунајући исту од 01.05.2016. године до исплате у року од 15 дана под претњом извршења. Тужилца је обавезана да туженом исплати трошкове парничног поступка у износу од 271.832,00 динара у року од 15 дана.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1929/19 од 18.06.2019. године, исправљена решењем истог суда Гж 1929/19 од 11.07.2019. године, која је донета по одржаној расправи, укинута је пресуда Основног суда у Сенти П 231/2017 од 14.03.2018. године, исправљена решењем истог суда П 231/2017 од 03.01.2019. године, па се тужбени захтев тужиље којим је тражено да се обавезе тужени да тужилци на име накнаде за бесправно коришћење пољопривредног земљишта у државној својини у економској 2012. и 2013. години исплати динарску противвредност за 17.728,07 евра са законском затезном каматом почев од 01.05.2016. године у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања у року од 15 дана, као и да јој накнади трошкове поступка под претњом извршења се одбија. Одбијен је захтев тужиље за

накнаду трошкова жалбеног поступка, а обавезана је тужила да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу чл. 408. и 403. став 2. тачка 3. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиле неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пољопривредни инспектор је 24.10.2012. године на терену вршио контролу коришћења пољопривредног земљишта у државној својини код АД „Пољопривреда“ у стечају. У записнику који је том приликом сачињен констатовано је да се ради о земљишту у КО ... у потесу ... на парцели која је у близини економског дворишта АД „Пољопривреда“ у стечају, а на том земљишту је инспектор затекао нека лица која сеју пшеницу од којих је једно лице био ББ који је имао радни налог туженог од 24.10.2012. године. Том приликом извршена је и идентификација земљишта, па је констатовано да се ради о кп. број .. у својини Републике Србије која је уписана у лист непокретности .. са површином од 89.84.19ха, да наведену парцелу на основу правноснажног решења Привредног суда у Суботици П 627/11 од 20.01.2011. године користи АД „Пољопривреда“ у стечају и да је тој контроли присуствовао представник АД „Пољопривреда“ у стечају који је по позиву пољочуварске службе општине Сента сазнао да се врши сетва на предметној парцели, дошао до провери добијену информацију те је навео да АД „Пољопривреда“ у стечају ником није дала наведену парцелу у закуп, па ни овде туженом СЗТР „Жито“. Тужени је у сезони 2012/13 учествовао на лицитацији за коришћење пољопривредног земљишта у закупу и не проверавајући о ком се земљишту ради на терену, на површини од 48 хектара од кп. број .. је засејао пшеницу. Након што је сазнао да је излазио пољопривредни инспектор, представник туженог је обавио разговор са стечајним управником АД „Пољопривреда“ који му је показао исправе из којих произилази да се ради о земљишту у државној својини, као и да постоји решење о привременој мери којим се забрањује Републици Србији да располаже предметним земљиштем, а привремена мера је одређена у спору који се води између АД „Пољопривреда“ у стечају и Републике Србије. Пред Основним судом у Суботици, вођен је поступак по тужби АД „Пољопривреда“ у стечају против туженог ради сметања државине, између осталог и на парцели .. па су се у том поступку странке договориле да ће закључити уговор о закупу дела те парцеле односно за површину од 48 хектара након чега ће по исплати закупнине тужилац повући тужбу. Између АД „Пољопривреда“ у стечају и туженог је 26.02.2013. године закључен уговор о закупу дела кп. број .. за површину од 48ха за економску 2012 и 2013. годину с тим што је тужени обавезан да земљиште врати АД „Пољопривреда“ у стечају до 31.10.2013. године као и да исплати закупнину у износу од 23.000,00 динара по хектару односно укупно 1.104.000,00 динара. О закључењу овог уговора АД „Пољопривреда“ у стечају није обавестила Државно правобранилаштво нити надлежно министарство. По закљученом уговору тужени је АД „Пољопривреда“ у стечају исплатио закупнину у износу како је утврђено уговором након чега је по

спроведеним агротехничким мерама скинуо усев пшенице са предметне парцеле. Над АД „Пољопривреда“ отворен је стечајни поступак 05.05.2011. године који је окончан у односу на АД „Пољопривреда“ док у односу на стечајну масу није. АД „Пољопривреда“ у стечају је 03.11.2011. године поднела тужбу против тужене Републике Србије ради утврђивања права власништва на пољопривредном земљишту и у том поступку је одређена раније поменута привремена мера. Овај спор је окончан одбијањем тужбеног захтева и након тога склапањем вансудског поравнања 30.01.2015. године којим су странке постигле договор у вези исплате накнаде за коришћење пољопривредног земљишта у државној својини за економску 2012/2013 годину. Тим поравнањем је утврђено да је АД „Пољопривреда“ у стечају обрадила пољопривредно земљиште у државној својини без праваног основа у површини од 1.657.5689 хектара па се обавезала да на име накнаде исплати 329.806,59 евра до 05.03.2015. године али тим поравнањем није обухваћена кп. број .. КО Комисија за спровођење поступка јавног надметања и давања у закуп пољопривредног земљишта у државној својини општине Сента је 12.04.2016. године одредила цену за закључивање вансудског поравнања због бесправног коришћења пољопривредног земљишта у државној својини у општини Сента за парцелу .. КО ... и она је утврђена од по 202,70 евра по хектару за другу класу и 193,11 евра по хектару за прву класу. Управа за пољопривредно земљиште Републике Србије је понудила вансудско поравнање туженом како би се решило питање накнаде за коришћење пољопривредног земљишта у државној својини у сезони 2012/2013 године у површини од 88.84.19ха за кп. број .. и то на износ од 17.728,07 евра али тужени није прихватио да закључи такво вансудско поравнање.

У овој парници тужилац сматра да је тужени у пољопривредној сезони 2012/13 годину без праваног основа користио описано пољопривредно земљиште па с обзиром да за то није исплатио накнаду потражује да се тужени обавезе да на име бесправног коришћења предметног земљишта исплати 17.728,07 евра. Нижестепени судови налазе да је тако постављен тужбени захтев неоснован јер тужени није остварио корист од предметног пољопривредног земљишта, с обзиром да је за исто платио закуп АД „Пољопривреда“ у стечају те да отуда тужени није пасивно легитимисан. Поред тога, тужилца није доказала колико је износила накнада за коришћење земљишта у сезони која је овде спорна с обзиром да је тужилца свој захтев засновала на ценама из 2016. године. Због свега тога је и одлучено као у изреци.

Правилно су закључили нижестепени судови да је тужбени захтев тужиоца у конкретном случају неоснован. Одредбом члана 219. ЗОО је прописано да кад је неко туђу ствар употребио у своју корист ималац може захтевати, независно од права на накнаду штете или у одсуству ове да му овај накнади корист коју је имао од употребе. У конкретном спору за тужилцу је било неопходно да докаже да је власник спорних непокретности али и да има право коришћења истих у спорном периоду односно у сезони 2012/2013 година, затим да је тужени у то време непокретност користио и да је од коришћења те непокретности остварио одређену добит, корист. Није спорно да је тужилац власник предметних непокретности као и да је исте тужени користио у наведеној сезони. Међутим, из решења Привредног суда у Суботици П 627/2011 од 20.01.2012. године произилази да је одређена привремена мера којом је туженој Републици Србији забрањено свако поседовно располагање пољопривредним земљиштем укључујући и овде спорну кп. број .. . Образлажући наведено решење суд појашњава појам поседовног располагања пољопривредним земљиштем на тај начин што констатује да је тужилац у том случају АД „Пољопривреда“ у стечају дуги низ

година корисник тог земљишта, да је општина Сента расписала лицитацију за давање у закуп тог земљишта у пољопривредној сезони 2012/2013 те да управо том радњом, дакле давањем у закуп земљишта тужиоцу може бити причињена штета што је био разлог за одређивање привремене мере. Дакле, држава Србија јесте власник спорног земљишта али истим није имала право да располаже у том периоду већ је то право у смислу давања на коришћење по привременој мери имао управо тужилац у тој парници односно АД „Пољопривреда“ у стечају. Та парница је на крају окончана вансудским поравнањем којим је АД „Пољопривреда“ платила Републици Србији накнаду за коришћење тог земљишта али тим поравнањем није обухваћена овде спорна парцела што не утиче на напред изнет закључак о праву коришћења исте у спорној пољопривредној сезони. Тужени је са АД „Пољопривреда“ закључио уговор о закупу спорног земљишта и платио закупнину за наведену сезону на који начин произилази да је правилан закључак нижестепених судова да је тужени за корист коју је остварио платио адекватну накнаду у том моменту ономе ко је имао право да тим земљиштем тада располаже. Када се касније однос између АД „Пољопривреда“ и Републике Србије разрешио у корист Републике Србије питање користи која је остварена требало је решити у њиховом односу независно од овде туженог. Није споран став који се износи у ревизији тужиле да је тужени након сачињавања записника од стране пољопривредног инспектора 2012. године сазнао да користи земљиште у друштвеној својини. Међутим, то није од утицаја у овом случају јер је тужени тада сазнао и да држава Србија нема право на „поседовно располагање“ како је то одлучио привредни суд. Ако се свему наведеном дода и да накнада која се у овом случају потражује, а како то правилно налазе нижестепени судови, није одређена према сезони у којој је коришћено земљиште већ према стању из 2016. године на који начин тужилац није доказао ни висину користи коју је тужени евентуално остварио, произилази да је правилно у конкретном случају тужбени захтев одбијен.

Остали наводи из ревизије не доводе у сумњу напред изнети закључак па је због свега тога и одлучено као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа
судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић